

N:o 3.

Ank. till Riksd. kansli den 18 februari 1898, kl. 6 e. m.

Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskotts utlåtande n:o 1, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändring af instruktionen för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Uti den af Kongl. Maj:t den 28 september 1888 utfärdade instruktion för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen förekomma bland annat följande bestämmelser:

§ 1.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens embetsbefattning omfattar handläggning af tekniska och administrativa ärenden, som angå:
anläggning eller förbättring af vägar, broar, färjor, kanaler, slussar, hamnar och andra dylika företag;
sjöars och vattendrags tillgodogörande för sjöfart, flottning eller andra industriella behof och i samband dermed nödiga anläggningar;
arbeten för beredande af större odlingsföretag, skydd mot öfversvämning eller minskning af frostländighet; samt
enskilda jernvägar, afsedda för allmän trafik.

§ 2.

De i § 1 omförmälda arbeten äro dels

a) sådana, som utföras af enskilda personer, bolag eller menigheter, antingen helt och hållet på egen bekostnad eller med understöd af staten i
Bih. till Riksd. Prot. 1898. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 2 Häft. (N:is 3—5). 1

form af anslag, lån eller andra förmåner, för så vidt dessa arbeten äro af den beskaffenhet, att Kongl. Maj:ts tillstånd erfordras för deras verkställande, och arbetena blifvit i afseende å så väl utförandet som vidmagthållandet för det allmännas nytta stälda under styrelsens kontroll; — — — — —

§ 3.

I afseende å de i § 2 mom. a) omförmälda allmänna arbeten åligger det styrelsen:

c) att hafva tillsyn öfver arbetenas utförande i enlighet med de af Kongl. Maj:t fastställda planer och gifna föreskrifter, så att inga *väsentliga* ändringar må ega rum utan anmälan och vederbörligt tillstånd; styrelsen medgifvet att tillåta eller föreskrifva sådana mindre ändringar i fastställda planer, som *leda till förbättring*;

§ 10.

För närmaste uppsigten öfver och bestyret med sådana arbeten och anläggningar i landsorten, hvarom i § 1 sägs, äro till biträde åt styrelsen anställda: en distriktschef och en distriktsingeniör inom hvar och ett af de sex distrikt, uti hvilka riket i sådant afseende indelas.

§ 30.

Distriktschef — — har till åligganden:

d) att verkställa anbefalda undersökningar och tekniska eller ekonomiska utredningar angående sådana allmänna arbeten, som omförmälas i § 1, samt upprätta de för sådana ärendens handläggning hos styrelsen nödiga ritningar och kostnadsförslag;

f) att företaga inspektionsresor inom distriktet, enligt honom af styrelsen meddelad särskild befallning, och dervid — utan ingripande i den särskilda förvaltningen för enskildes arbeten, som med statsbidrag understödjas — tillse och kontrollera, att undersökningar verkställas och dylika arbeten utföras i enlighet med fastställda planer under ledning af lämplig person; tillhandagå med råd och upplysningar; söka rätta tekniska misstag

och granska under arbetets utförande väckt förslag om ändring af gillad arbetsplan samt till styrelsen afgifva yttrande öfver sådant förslag; — —.

Nu har herr *J. W. Bengtsson* i Häradsköp uti en till utskottet hänvisad motion, n:o 101, fäst at uppmärksamheten på det under ett vägarbetes utförande icke sällan inträffande förhållande, att behof af någon mindre ändring i den fastställda planen uppstår, såsom beträffande vägens riktning m. m. i syfte att arbetet måtte blifva utfördt så väl och så billigt som möjligt, men att för en dylik ändrings utförande erfordras väg- och vattenbyggnadsstyrelsens tillstånd, hvarförinnan behöriga fackmän först måste tillkallas för att uppgöra plan för ändringen, hvarefter planen skall underställas distriktschefens granskning, innan ärendet af styrelsen upptages till pröfning.

Då nu allt detta vållar både tidsutdrägt och ej obetydliga kostnader, har motionären ansett, att för de fall, då fråga vore allenast om mindre ändringar i fastställd plan, den styrelsen tillkommande rätt att tillåta dylika ändringar borde kunna öfverlemnas till distriktschefen eller den person, styrelsen förordnat att kontrollera arbetets utförande; och har motionären i anledning här af hemställt, att Riksdagen ville i skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla om sådan ändring i väg- och vattenbyggnadsstyrelsens instruktion, att det af motionären angifna syftet derigenom kunde vinnas.

Enligt hvad för utskottet uppgifvits, skall det emellanåt hafva inträffat, att äfven de allra obetydligaste afvikelser från fastställd plan, exempelvis en af oförutsedt naturhinder påkallad förflyttning af endast några få meter utaf en väg, ansetts böra hänskjutas till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens afgörande; men utskottet har jemväl erfarit, att en dylik sträng bokstafstolkning endast undantagsvis förekommit samt för framtiden knappast torde vara att befara.

I fråga åter om andra i instruktionen afsedda mindre ändringar i fastställda planer, tillkommer det, såsom ofvan synes, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att medgifva sådana, då de leda till förbättring; och hafva under nästlidet år ärenden af detta slag hos styrelsen handlagts till ett antal af ungefär 50 stycken.

För så vidt utskottet förnummit, lära hos vederbörande distriktstjenstemän en önskan förefinnas att få sin befogenhet med afseende å dylika frågor

något utvidgad, och en sådan anordning skulle naturligtvis också medföra en minskning i styrelsens arbetsbörda; men då erfarenheten visat, att det icke alltid har sig så lätt att afgöra, huruvida en ifrågasatt afvikelse från plan länder till förbättring eller icke, samt dertill kommer, att olika uppfattning derutinnan hos entreprenörer och väginressenter allt emellanåt leder till tvistigheter, hvilka styrelsen bättre än distriktstjenstemännen torde vara skickad att afgöra, lär man, såsom motionären äfven synes hafva åsyftat, icke böra påkalla någon alltför vidtgående ändring i den ifrågavarande instruktionen.

Gränsen emellan styrelsens och distriktschefernas befogenhet har utskottet alltså ansett kunna bestämmas sålunda, att de sistnämnda finge rätt att medgifva sådana mindre avvikelser från fastställd plan, hvilka *uppenbarligen* afsåge förbättringar, och om hvilka avvikelser samtliga vederbörande vore fullt ense, under det att styrelsen bibehölle pröfningsrätten i de fall, då ringaste tvifvel kunde uppstå rörande fördelarne med avvikelserna, eller någon meningsskiljaktighet beträffande desamma förefunnes hos vederbörande.

Äfven om endast en mindre del af ifrågavarande ärenden genom en dylik uppdelning komme att i första instans afgöras, borde väl den förenkling, som i allt fall sålunda vunnas, medföra åtskilliga praktiska fördelar; och då något slags våda deraf ej borde kunna uppstå, tillåter sig utskottet att i anledning af förevarande motion hemställa,

att Andra Kammaren för sin del ville besluta, att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t måtte anhålla om sådan ändring i den för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen utfärdade instruktion, att från styrelsen till distriktscheferna måtte öfverflyttas rättigheten att medgifva mindre ändringar i fastställda planer i de fall, då ändringarne *uppenbarligen* ledde till förbättringar, och då samtliga vederbörande om deras lämplighet vore fullt ense.

Stockholm den 18 februari 1898.

På utskottets vägnar:

T. Zetterstrand.
